

Mede

Mogelijk
Maken

Zomer
2024

Rolmodellen

Chris en Saviera zijn rolmodellen voor een grote groep jongens en meiden uit Amsterdam. Jongeren die een hang naar criminaliteit hebben of in een onveilig milieu leven. Chris en Saviera herkennen hun problemen maar al te goed. Via ADAMAS volgden ze allebei de opleiding tot Credible Messenger. Nu zijn ze voor veel jongeren een steun en toeverlaat. 'Getraumatiseerde jongeren hebben iemand nodig die niet gaat lopen vragen, maar die het ziet.' <

Lees gauw verder op pagina 12

'We herkennen de frustraties
van jongeren...

...en helpen hen'

COLOFON

Concept
Schrijf-Schrijf
Tekst
Schrijf-Schrijf
Eindredactie
Kansfonds
Vormgeving
Autobahn
Fotografie
**Maartje Brockbernd, Maartje ter Horst,
Gerritjan Huinink, Marieke Odekerken
en Leendert Vooijce**
Drukwerk
Altijdrukwerk

Mede | elfde jaargang | nummer 41 | zomer 2024

Mede is een magazine van Kansfonds. Het verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 1.750 stuks. Kansfonds helpt thuisgeven, want niemand kan zonder thuis. Een dak boven je hoofd, voldoende geld om van te leven en het diepe besef dat je erbij hoort. Toch zijn er in ons land meer dan 1 miljoen mensen die geen thuis hebben.

Het werk van Kansfonds wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdragen van particulieren, organisaties, de Nationale Postcode Loterij en de Nederlandse Loterij.

Voor schenkingen en nalatenschappen neem je contact op met:
Brenda Pel
b.pel@kansfonds.nl

Rekeningnummer
NL41 INGB 0675 8622 05

Abonnee van Mede worden? Of wil je je juist uitschrijven? Stuur een e-mail met je naam en adres naar communicatie@kansfonds.nl

f /kansfonds
@ /kansfonds
@ /kansfonds
in /company/kansfonds

Mokum Mediation:

‘Achter hun huisvestingsproblemen schuilen vaak lang sluimerende conflicten’

18

Collectief Kapitaal:

‘In een gezonde gemeenschap kan iedereen iets bijdragen’

12

Samen muziek maken schept een band

‘Vanuit die band probeer ik jongeren te helpen’

Editorial

Niet afwachten, maar uitproberen

Beste Medelezer,

Haast dagelijks ontmoet ik mensen die een enorme indruk op me maken, door hun inzet voor anderen. Onvoorwaardelijk, en vaak onbetaald. Misschien ben je zelf wel zo iemand. Dan gaat dit nummer over jou; over actief burgerschap. Ofwel, de verantwoordelijkheid die we zelf kunnen nemen voor maatschappelijke vragen.

De burens helpen snoeien. Je hele wijk laten opbloeien. Of een baanbrekende aanpak ontwikkelen die jongvolwassenen op weg helpt in de maatschappij – zoals André Platteel, op pagina 12. Burgers steken op allerlei niveaus de handen uit de mouwen. Ook als het in eerste instantie de overheid is die dat zou moeten doen. Door niet af te wachten maar uit te proberen en voor te leven, vinden mensen nieuwe manieren om sterker samen te leven.

Bij Kansfonds zie ik steeds meer van deze initiatieven voorbijkomen. Ze beginnen klein, maar realiseren fundamentele doorbraken. Kijk maar naar Collectief Kapitaal, op pagina 4, dat al filosoferend en experimenterend de solidaire samenleving van de toekomst vormgeeft. Wij steunen dit soort initiatieven vol passie. Omdat ze laten zien dat iedereen kan helpen. Ze inspireren tot oplossingen die thuisloosheid structureel terugdringen. En omdat ze op die manier bijdragen aan onze missie ‘iedereen een thuis’.

Veel leesplezier!

Henriëtte Hulsebosch
Directeur Kansfonds

**‘We zijn samenleven
opnieuw aan het uitvinden’**

Hoe ziet een samenleving eruit waarin geen mens hoeft te vechten voor zijn bestaan? Die vraag drijft **Collectief Kapitaal**. Deze burgerbeweging schopt niet tegen het huidige systeem, maar werkt aan een nieuw en concreet alternatief. Hoe dat er in de praktijk uitziet, merk je tijdens hun stadsberaad in Arnhem.

De Arnhemse tak van Collectief Kapitaal houdt haar maandelijkse stadsberaad in buurthuis de Bijer, midden in de volkswijk Geitenkamp. Dat is geen toeval: ze zijn hier samen met Arnhemmers en inwoners uit deze wijk een solidaire en rechtvaardige samenleving aan het verwezenlijken. Het doel van deze avond is om de plannen in een ongedwongen sfeer concreet te maken. Maar eerst: aan tafel! Naveline, één van de deelnemers, heeft een Antilliaanse maaltijd bereid. 'Een recept van mijn moeder', vertelt ze terwijl ze voor iedereen opschept.

Voor een gezonde gemeenschap

Velpers, Geitenkampers, Klarendallers – het tafelgezelschap komt uit de hele omgeving en uit alle lagen van de bevolking. Deelnemer Suzanne: 'Juist die diversiteit is belangrijk, want in een echt gezonde gemeenschap kan iedereen iets bijdragen.' Geld is nuttig, maar minstens zo belangrijk is iets wat je 'sociaal kapitaal' zou kunnen noemen. Daarom wordt er ook niet gedacht in termen van gevers en ontvangers. Iedereen springt bij en schenkt of doet iets, in materiële of immateriële zin.

Sommigen zijn hier voor het eerst, anderen sinds de start vier jaar geleden. Wat de deelnemers verbindt, wordt duidelijk tijdens het eten. 'Het gaat om de bereidheid om na te denken over een andere samenleving', vertelt Elena bevlogen. 'Voor mij is dat er één die liefdevol en rechtvaardig is.

Waarbij iedereen recht heeft op bestaanszekerheid. Nu is dat nog een droom, maar ik geloof écht dat we die samen waar kunnen maken.' Een andere overeenkomst tussen de deelnemers, is volgens Rik de behoefte aan verbinding. 'Je stapt hier even uit je bubbel. Ik ontmoet mensen die ik normaal niet zou tegenkomen. Dat verrijkt je.'

Samen solidariteit onderzoeken

Het idee voor Collectief Kapitaal ontstond vier jaar geleden, aan het begin van de coronacrisis. Initiatiefnemer Denise Harleman wilde de betekenis van solidariteit onderzoeken en ontdekken waar je tegenaan loopt als je werkelijk solidair wilt zijn. Samen met honderd andere nieuwsgierigen ontwierp ze een manier om geld te verdelen onder mensen zonder bestaanszekerheid. Inmiddels is het collectief uitgegroeid tot een landelijke beweging. Meer dan 4.000 mensen komen samen in lokale collectieven en stadsberaden in het hele land – van Arnhem en Amsterdam tot Rotterdam en Utrecht.

'WE WILLEN VERANDERING TEWEEGBRENGEN'

Denise Harleman, initiatiefnemer Collectief Kapitaal: 'In coronatijd werd er veel nadruk gelegd op solidariteit, maar werd vaak in het midden gelaten wie er met wie solidair moest zijn. Vanuit nieuwsgierigheid naar de betekenis van solidariteit is Collectief Kapitaal ontstaan.

In vier jaar tijd zijn we een beweging van meer dan 4.000 mensen geworden die dat met elkaar op verschillende manieren onderzoekt. Dat wij een jaar lang geld delen met mensen, springt er het meeste uit. Maar het gaat om zoveel meer. De wereld is op zoek naar grijpbare en makkelijk te implementeren antwoorden. Terwijl de verandering die we zoeken op een diepere laag zit. En die vereist vooral contact en ontmoeting. Daarom richten wij ons niet direct op het systeem, maar werken we aan een beweging van onderop die samen grenzen verlegt.'

Niet beschouwen, maar voelen

Na de maaltijd verplaatsen de deelnemers van het Arnhemse beraad zich naar een kring van stoelen. Er druppelen steeds meer mensen het buurthuis binnen. Deelnemer Sandra legt uit waarom maandelijks samenkomen zo belangrijk is: 'We zijn samenleven opnieuw aan het uitvinden. Allemaal voelen we dat het anders moet, maar hoe? Dat gesprek kun je niet op afstand voeren. Ieder lid van de gemeenschap moet meebewegen, iets dat soms ongemakkelijk voelt. En dat zijn nou juist de momenten waarop je een glimp ziet van die nieuwe manier van samenleven.'

Op zoek naar gevers en ontvangers

Het officiële gedeelte van de avond begint met een update van alle werkgroepen. Wat is er de afgelopen weken gedaan en wat staat er op de planning? Er zijn veel gesprekken met bewoners uit de wijk gevoerd en er is een flyer in de maak. Hierop leggen ze uit wat Collectief Kapitaal is en hoe mensen uit de wijk zich kunnen aansluiten. Een opvallend aspect van de burgerbeweging is dat ze maandelijks geld schenken aan mensen die het goed kunnen gebruiken. Samen onderzoeken ze wat zo'n gift doet met het gevoel van gelijkwaardigheid, maar ook met hun eigen denkbeelden over bezit en solidariteit. 'Voor ons collectief zoeken we dus zowel gevers als ontvangers. Van alle geïnteresseerden in de maandelijkse gift loten we er uiteindelijk negen uit', licht Suzanne toe.

Geven zonder regels

Myrthe: 'We geven vanuit een basisvertrouwen, dus zonder regels over hoe mensen het mogen besteden. Hierin begeleiden we graag, maar de ontvanger is ook vrij om zijn eigen plan te trekken.' Naveline benadrukt dat het initiatief niet alleen om geld geven gaat. 'We zijn er als collectief voor iedereen in Geitenkamp. Dus ook als je niet één van de ontvangers bent en als we ons na een jaar focussen op een andere wijk. Hoe? Door samen te eten, een luisterend oor te bieden en met elkaar mee te denken. Door een mini-gemeenschap te vormen dus. Dat is minstens zo waardevol als het krijgen van geld.'

Bevragen zonder oordeel

Vragen stellen staat centraal bij Collectief Kapitaal. 'Ik heb geleerd om mijn gedachtepatronen te checken', vertelt Sandra. 'Nieuwsgierig zijn en goed luisteren, zonder te oordelen. Dat heeft mijn manier van denken echt verrijkt.' En dat is ook wat volgens Suzanne Collectief Kapitaal anders dan anders maakt: 'Er zijn veel initiatieven in Nederland met een praktische inslag: ontbijt op school organiseren, fietsen doneren, noem maar op. Ontzettend belangrijk in een solidaire samenleving. Wat wij toevoegen aan die concrete oplossingen op de korte termijn, is het gezamenlijk zoeken naar een ander perspectief op hoe we met elkaar kunnen samenleven. Want er is echt een omslag in het denken nodig om die liefdevolle en rechtvaardige samenleving met elkaar invulling te geven.' <

SAMENWERKING TUSSEN KANSFONDS EN COLLECTIEF KAPITAAL

Tessa Smets, programma-adviseur Kansfonds: 'De ambitie van Kansfonds is "Iedereen een thuis". Om dat te realiseren zetten we in op drie niveaus: verandering van structuren, beïnvloeding van cultuur en introductie van nieuwe werkwijzen. Dat sluit goed aan bij de visie van Collectief Kapitaal. Ze zetten zich in voor cultuurverandering op weg naar een nieuw systeem, een samenleving waar geen mens hoeft te vechten voor zijn bestaan. Collectief Kapitaal brengt dan ook een meer solidaire samenleving in de praktijk door te laten zien wat je als individu kunt doen voor en binnen het collectieve. Wij financieren ze sinds dit jaar, om ze te helpen de beweging verder te brengen en als organisatie te groeien. Wij zien namelijk hoezeer hun initiatief bijdraagt aan onze missie.'

Actief burgerschap: Kleine daden, grootse gevolgen

Voor veel zorgtaken kijken we al snel naar de overheid. Maar een zorgzame maatschappij kan niet bestaan zonder zorgzame mensen. Actief burgerschap, noemt **Monique Kremer** dit. En ze is er zelfs bijzonder hoogleraar in aan de Universiteit van Amsterdam. 'Het draagt bij aan een samenleving waarin mensen zich opgenomen en gewaardeerd voelen', vertelt ze. Met uiteindelijk een inclusievere maatschappij.

Naar elkaar omkijken

'Actief burgerschap gaat over betrokkenheid', vertelt Monique. Dat klinkt groots en meeslepend, maar het zit hem in kleine dingen, legt ze uit. 'Iemand een handje helpen is in feite een milde vorm van actief burgerschap. Ik noem het alledaagse attentheid. Er zijn allerlei manieren waarop je kunt bijdragen aan een prettigere leefomgeving. Naar elkaar omkijken – daar gaat het in feite om. En dat is misschien wel belangrijker dan ooit. De samenleving vergrijsst, de zorg is overbelast en veel mensen leven met de ruggen naar elkaar toe. Daar moeten we iets tegenoverstellen.'

Attentheid aanjagen

Je kunt actief burgerschap zien als een fijn weefsel van kleine zorgzame daden. Hoe maak je dit weefsel sterker? 'Dat is de hamvraag. Uit mijn onderzoek blijkt dat je interactie en attentheid op verschillende manieren in de hand kunt werken. Via attente plekken, bijvoorbeeld. Zoals een koffiecorner of 'klets-kassa' in een supermarkt. Plaatsen waar je als gewone mensen met elkaar kunt praten, omdat het zo ontstaat. Het is belangrijk dat bedrijven die sociale functie erkennen. Ook gemeenten hebben een rol te spelen, via de inrichting van de openbare ruimte. Zorg voor plaatsen om elkaar te ontmoeten, zodat we niet allemaal anoniem door het leven gaan. Anders wordt het pas écht ieder voor zich.'

Georganiseerd burgerschap

Er zijn ook allerlei initiatieven die actief burgerschap bevorderen, en zo een grootschaliger effect hebben. 'Stichting Moedernetwerk bijvoorbeeld, die ouders met een kind met een beperking ondersteunt in het zorgsysteem. Of Diaconie Noord, dat zich inzet voor mensen met financiële onzekerheid. Ze kijken niet naar één, maar naar vele anderen om. Dat heeft grote impact op de samenleving.'

ANDERE BURGERINITIATIEVEN

Voorbeelden van georganiseerd burgerschap vind je volop in deze Mede. Ze begonnen klein, groeien en leveren nu een substantiële bijdrage aan de samenleving. Van de lokale conflictbemiddeling van **Mokum Mediation** (p. 18) tot de vernieuwde maatschappelijke verbinding die **Collectief Kapitaal** tot stand brengt (p. 4).

De ideale samenleving

Alledaagse attentheid bevorderen leidt tot een samenleving die niet alleen warmer en inclusiever is, maar ook sociaal gezonder. Het ideaalbeeld is een gemeenschap waarin iedereen zich veilig en gewaardeerd voelt. 'Dit vermindert eenzaamheid en sociale isolatie', stelt Monique. 'Als mensen met elkaar in verbinding staan, zijn ze sneller geneigd om elkaar te helpen in tijden van nood. Dat maakt onze samenleving zoveel sterker.' <

1969

Geboren op 18 september in Zwolle

1988-1994

Studeert Algemene Sociale Wetenschappen aan de Universiteit Utrecht

1995-2003

Onderzoeker Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn van projecten op het gebied van zorg en burgerschap, actief arbeidsmarktbeleid en professionalisering en mondige burgers

2004-2020

Senior wetenschappelijk medewerker bij de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), een adviesorgaan voor de Nederlandse regering op het gebied van grote maatschappelijke thema's

2015-nu

Bijzonder hoogleraar Actief Burgerschap aan de Universiteit van Amsterdam

2017-nu

Lid van de Raad van Toezicht van het Verwey-Jonker Instituut, een instituut dat onderzoek doet naar maatschappelijke vraagstukken

2016-nu

Lid van de Raad van Advies bij het UWV

2020-nu

Voorzitter van de Adviesraad Migratie

2023-nu

Lid van de Adviescommissie bestedingen van Kansfonds

Credible Messengers: jongeren van de straat als rolmodel in de wijk

Amsterdam zoekt al jaren naar wegen om een groot aantal jongeren van het criminele pad te houden. Een moeilijk te bereiken groep, die veel op straat leeft en weinig kansen krijgt. De **Credible Messengers** van project Your Lab werken met hen – en met succes. ‘We spreken hun taal en hebben vaak hetzelfde doorgemaakt.’

Beats maken, een songtekst schrijven en bedenken wat je wilt vertellen met je rap. Credible Messenger **Chris** (29) gebruikt muziek als middel om jongeren te helpen, vertelt hij vanuit de muziekstudio van Your Lab. ‘Laatst liet een van de jongeren hier zijn nieuwe songtekst horen. De tekst was agressief, het ging over wapens en de vijand opzoeken. Zonder te oordelen vroeg ik hem: “Oké, welke boodschap wil je hiermee overbrengen?” Hij zei dat het gewoon een grap was, een beetje dollen. Ik vroeg of hij dan ook een tekst kon schrijven die écht grappig is.’

‘Uiteindelijk is deze jongen veel persoonlijker gaan schrijven over wat hij heeft meegemaakt, en wat dat met hem doet. Zo leerde ik hem via de muziek beter kennen en bouwden we een band op. Nu durft hij me om raad te vragen, over hoe hij met bepaalde situaties op straat moet omgaan, bijvoorbeeld. Ik leer hem dat je altijd zélf in de hand hebt hoe je reageert. Ik zie veel van hem in mezelf terug. Een jongen die graag ergens bij wil horen, de bevestiging zoekt die hij thuis niet krijgt. Bij ons ziet hij: “Hee, er zijn toch mensen die in me geloven.” Het is fijn dat ik nu zijn ‘grote broer’ kan zijn, een rolmodel. Iemand met wie het ook is goed gekomen.’

Taal van de straat spreken

Chris is een van de 55 Credible Messengers die zich verenigen onder de naam ADAMAS. Het netwerk werd in 2021 opgericht door Your Lab en het Actiecentrum Veiligheid en Zorg, op verzoek van Gemeente Amsterdam. Daar was dringend behoefte aan meer informele jongerenwerkers die diep geworteld in de wijken zitten. Mensen die de taal van de straat spreken en de achtergrond en frustraties kennen van deze jongeren. De Credible Messengers richten zich op de zogeheten 2-procentgroep, zo’n 54.000 jongeren tussen de 12 en 25 jaar in Nederland, die in de (zwarte) misdaad dreigen af te glijden.

Jongeren die Credible Messenger willen worden volgen een intensief opleidingstraject van vier maanden bij de coaches van ADAMAS.

Dat doen ze vanuit de Homebase: een voormalige garage in Amsterdam-Noord, die Your Lab ombouwde tot workshopruimte met open keuken, gezellige eethoek en muziekstudio’s.

‘In de Homebase gaan we actief aan de slag met de jongeren. Door middel van sport, muziek, kunst en koken proberen we taal te vinden voor hun emoties en trauma’s, vertelt **André Platteel**, medeoprichter van Your Lab. ‘Vaak wordt gedacht dat je trauma cognitief kunt oplossen door er veel over te praten.’

Saviera, Chris en André zetten in de Homebase alvast de stoelen klaar voor een groepssessie met jongeren.

Maar trauma zit vaak ook vast in het lijf. Dat krijg je er alleen uit door in beweging te komen. Bij een boksles kun je soms zien of er veel agressie of onveiligheid is in het leven van jongeren. Ze gaan continu in de aanval of bevroren meteen. Vanuit daar kun je in gesprek met ze. Dat is een heel andere aanpak dan wanneer je tegenover een therapeut zit, die jouw verhaal eruit probeert te trekken binnen een bepaalde tijd. Hier laten we het aan de jongeren zelf: jij bepaalt wanneer je je verhaal kunt en wilt delen.'

Trauma omzetten in kracht

André ziet bij Your Lab al zeventien jaar de positieve effecten van deze aanpak van traumaverwerking. 'We helpen jongeren inzicht te krijgen in hun eigen lichaam en geest. Ze leren gedragspatronen bij zichzelf te herkennen en te onderzoeken waar die vandaan komen. Het is mooi om te zien dat veel jongeren hun traumatische ervaringen uiteindelijk weten om te zetten in kracht. Kijk bijvoorbeeld naar onze Credible Messengers zelf, die inmiddels allemaal een baan hebben of een eigen bedrijf zijn gestart.'

'Getraumatiseerde jongeren hebben iemand nodig die niet gaat lopen vragen, maar die het ziet'

'Hun kracht is dat ze vanuit eigen ervaring bepaalde reacties en emoties herkennen bij de jongeren die ze begeleiden. Getraumatiseerde jongeren hebben iemand nodig die niet gaat lopen vragen, maar die het ziet. Dat kunnen Credible Messengers als geen ander. Onze trajecten hebben geen einddatum; jongeren kunnen hun Credible Messenger altijd bellen. Of ze nou muziek willen maken in de Homebase of samen een broodje willen eten in de stad. We hebben geduld en werken aan vertrouwen.'

Academie voor ervaringsdeskundigen

In korte tijd kreeg ADAMAS veel verzoeken vanuit de reclassering en politie: of ze ook jongeren konden doorverwijzen. Het project groeit daardoor snel in omvang. Vorig jaar bereikten de Credible Messengers met elkaar zo'n 1.500 jongeren. Via een-op-een-begeleiding, groepsessies op de Homebase en voorlichting op scholen en in jeugd detentiecentra. 'Daar proberen we jongeren die een hang naar criminaliteit hebben al vroegtijdig te onderschepen. Het begint vaak met een klein vergrijp, zoals fietsen stelen, maar kan al snel uit de hand lopen tot zwaardere misdrijven, zoals cocaïne dealen. Ze worden geronseld op straat en crimineel uitgebuit. Daarom is de preventieve aanpak van onze Credible Messengers zo belangrijk.'

Door het succes van ADAMAS start er in september een serieuze Academy. 'Een droom die uitkomt', vertelt André. 'Met meer Credible Messengers kunnen we een veel groter aantal jongeren begeleiden naar een betere toekomst.' <

Lees ook het verhaal van Credible Messenger **Saviera** op de achterkant van het magazine.

HET VERHAAL VAN CHRIS

Chris maakte in zijn jeugd veel mee. Als kind van een alleenstaande, hardwerkende Curaçaose moeder was hij altijd alleen thuis. Op zijn achtste werd hij een tijd lang ernstig misbruikt door een familielid. Het dreef zijn hele familie uit elkaar. Toen stond hij er helemaal alleen voor. 'Ik durfde niemand meer te vertrouwen en moest mezelf maar zien te redden.' Hij begon met stelen, en maakte zich in zijn puberteit schuldig aan pinpasfraude en phishing. 'Een snelle manier om uit de armoede te komen, zo zag ik het. Veel jongens en meiden zoals ik groeien op zonder rolmodel. Mijn vader was er al vandoor voordat ik geboren was. Dat deed me veel pijn. Ik had het gevoel dat ik de man moest zijn in huis, dat ik m'n moeder moest helpen. Ik keek veel naar misdaadfilms en videoclips en dacht: oh, zo gedragen echte mannen zich. Als je dat maar lang genoeg kijkt, ga je vanzelf geloven dat je Tony Montana bent. Ik wilde een gangster zijn, anders zou een verkrachting me misschien weer overkomen.'

'Eenmaal wat ouder besepte ik dat je met zwart geld niet kunt investeren in een huis en normaal leven. Wat ben ik eigenlijk aan het doen, dacht ik. Het maakte me depressief.' Via een vriend kwam hij uiteindelijk terecht bij ADAMAS. 'Ik gebruikte muziek als middel om me te uiten. Het trok me door m'n zwaarste periode heen. Inmiddels heb ik hier een mooie fulltimebaan en begeleid ik andere jongeren met mijn ervaring. Ook geef ik conflicthanteringslessen op middelbare scholen. Een goed leven kun je beter op een andere manier bereiken, dat laat ik zien.'

'Je gaat vanzelf geloven dat je Tony Montana bent'

Je eigen fonds, met eigen bestemming

Op 14 juli is het 10 jaar geleden dat de MH17-ramp plaatsvond. Een zwarte dag, waarop Evert en Grace van Zijtveld hun kinderen en (schoon)ouders verloren. Om hen te herdenken richtten ze bij Kansfonds een Fonds op Naam op, dat de naam draagt van hun kinderen.

Het Frederique en Robert-Jan van Zijtveld Fonds steunt initiatieven voor kinderen in kwetsbare situaties tussen de 6 en 18 jaar. De achterstand die zij al op jonge leeftijd oplopen, werkt hun hele leven door en draagt bij aan kansenongelijkheid. Het fonds heeft als doel om hun basis te versterken en talenten te ontplooiën. **We lichten twee initiatieven uit.**

Project PupillenMaatjes Van achterstaan naar opbloeien

In het Rotterdamse Delfshaven lopen veel kinderen al vanaf de start achter op de rest. Via dit project in het Leespaleis, worden ze 40 weken lang begeleid. Door een mentor én speciaal opgeleide studenten: PupillenMaatjes. Alida is één van die Maatjes. Een pupil die haar bijbleef is **Reda** (15 jaar).

‘Reda was een stille jongen. Tijdens ons programma ontdekte hij zijn passie voor informatica en technologie. Zijn technische vaardigheden groeiden aanzienlijk, net als zijn zelfvertrouwen. Hij bloeide hier helemaal op.’

Stichting IBCE Spelen, doorzetten en groeien

Deze stichting in Leidschendam-Voorburg verbindt kinderen uit migranten- en vluchtelingengezinnen met andere wijkbewoners. Ze organiseren activiteiten zoals creatieve expressie, excursies en **huiswerkbegeleiding**. Lucinda van Os is begeleider in de creatieve werkplaats. ‘Deze kinderen hebben vaak veel meegemaakt. Hier kunnen ze spelen en ontdekken. Dingen mogen ook mislukken. Als je dan toch doorzet, verhoogt dat je zelfvertrouwen en positief zelfbeeld.’

Bahar (10): ‘Soms weet ik niet wat ik moet doen of hoe ik moet beginnen. Maar als ik eenmaal bezig ben wil ik niet meer stoppen. Ik heb geleerd dat ik dingen tóch kan, ook als ik het moeilijk of lastig vind.’

Wil je zelf een fonds op naam oprichten?

Ga dan naar kansfonds.nl/fon of neem contact op met Anne Kinket: a.kinket@kansfonds.nl. Je kunt ook een donatie doen aan het Frederique en Robert-Jan van Zijtveld Fonds.

Niet partijdig, wel effectief

Een neutraal gesprek, dat vergt ook een neutrale plék. Zoals het Coachhuis, in Amsterdam. Maar ergens anders kan ook. Met een cliënt die tijdelijk in zijn auto woonde, sprak Marjolein af op dit pleintje in Noord.

Bij het woord ‘mediation’ denk je misschien aan relatietherapie, of juridisch geharrewar met een werkgever. Maar dat je bemiddeling ook kunt inzetten bij conflicten rondom huisvesting, is even nieuw als opzienbarend. Met haar eigen methode brengt **Marjolein van Oostveen** mensen bij elkaar voordat het echt misgaat.

Marjolein vertelt over een meisje met een verstandelijke beperking. Haar ouders zijn overleden, ze heeft alleen haar oma nog. Ze wonen samen, maar hebben veel ruzie. Dat komt, de oude dame is nogal direct, zeg maar gerust bot. ‘Je bent niet de slimste, maar ik houd wel van je’, kan ze zomaar zeggen. Het meisje neemt dit soort uitspraken heel letterlijk. De sfeer is zó slecht, dat zij op het punt staat om te vertrekken, ook al kan ze nergens heen. Maar na een paar sessies met Marjolein ziet oma in dat ze bepaalde dingen anders moet doen. En belangrijker, ze weet ook hoe.

Conflicten ontzenuwen

Ruim 20 jaar lang was Marjolein jeugdhulpverlener voor jongeren met problemen op meerdere leefgebieden, voor perMens in Amsterdam. Bij dit werk belandde ze vaak op de bank bij hun ouders. ‘Het gaat niet meer’, zeiden die mensen vaak. ‘Als ik probeerde te bemiddelen, op zoek naar een manier om het kind toch thuis te kunnen houden, liep dat regelmatig slecht af. Waarom? Ik stond in de ogen van de ouders helemaal aan de kant van hun kind. Wie kwam er op voor hén?’

Je hebt een onafhankelijke tussenpartij nodig als je conflicten wil ontzenuwen, zag ze in. ‘Als hulpverlener sta je altijd aan één kant, en dus buiten spel. Marjolein besloot een opleiding te volgen voor mediator, en opende een praktijk: Mokum Mediation. ‘Mede met hulp van Kansfonds kon ik mijn praktijk en eigen aanpak opbouwen. Voor dat vertrouwen ben ik ze heel dankbaar.’

Problemen achter problemen

Mokum Mediation richt zich op dak- en thuisloze jongeren en volwassenen, maar ook op mensen die dreigen hun huis te verliezen. ‘Achter al hun

huisvestingsproblemen schuilen lang sluimerende conflicten. Met ouders en familie, met verhuurders, met de buurt of met instanties. Als je die niet oplost kan er een dominoeffect ontstaan: woning kwijt, werk kwijt, sociaal netwerk kwijt... Het gaat van kwaad tot erger.’

Effectieve aanpak

Marjolein heeft hiervoor een laagdrempelige methodiek ontwikkeld. Die begint met een gesprek waarin beide partijen hun verhaal mogen doen. ‘Daarna zoek ik naar kleine, haalbare aanpassingen, waar ik in de tweede sessie op voortbouw.’ Meestal krijgt ze mensen in dat tweede gesprek al samen. ‘Mijn aanpak werkt. Hij voorkomt escalatie, inzet van professionele zorg en begeleiding én dakloosheid. Zeker nu er zoveel druk op zorg en huisvesting staat, móeten we deze preventieve oplossing toch benutten? Wat mij betreft gaan veel meer gemeentes hier dus snel mee aan de slag.’ <

THUISSEUTELS

Ons vorige nummer stond in het teken van thuisseutels. Sleuteloplossingen voor het voorkomen en uitbannen van jongerendakloosheid. Misschien bent u wel in het bezit van een van die sleutels. Of iemand in uw omgeving. De symbolische sleutel sturen we met deze editie mee. Laten we met elkaar zorgen dat alle jongeren een thuis hebben. Op thuisseutels.nl leest u er alles over.

‘Zet je oogkleppen af en je zintuigen aan’

Wie Hester Wachtmeester (30)

Wat Vrijwillig bestuursvoorzitter, sinds 2022

Waar Stichting Inloophuizen Arnhem

‘**M**ijn gehaaste, hectische leven als consultant eiste zijn tol toen ik achtentwintig was. Ik kreeg een burn-out en wilde iets anders, iets dat meer voldoening zou geven. Zo begon ik als vrijwilliger bij het inloophuis in Arnhem-Noord, waar ik als gastvrouw bezoekers verwelkomde. Het was een soort cultuurshock: deze wereld was zo anders dan wat ik kende. Hier is geen werkdruk of deadline. Mensen kunnen gewoon zijn wie ze zijn, zonder verwachtingen. Tot mijn eigen verbazing was dat ook iets waar ik naar verlangde. Ik had toen nooit bedacht dat ik bestuursvoorzitter van de stichting zou worden.’

Een echt kippenvelmoment

‘Onze inloophuizen bieden een veilige plek voor buurtbewoners. Om samen te komen, een kop koffie te drinken en deel te nemen aan diverse activiteiten. Ze worden hier gezien. Dat sluit aan bij de presentie-benadering die we hier hanteren, waarbij coördinatoren en vrijwilligers actief luisteren en inspelen op de wensen en behoeften van bezoekers.’

‘Een goed voorbeeld daarvan – dat mij in het bijzonder raakte – kwam afgelopen winter naar voren. We organiseren in december altijd extra activiteiten, maar een bezoeker benoemde dat er geen programma was tijdens de kerstdagen. Meer dan die opmerking was

er niet nodig. Op het laatste moment organiseerden de vrijwilligers én de bezoekers samen een lunch. Op Tweede Kerstdag kwam ik binnen en zag een zaal bomvol mensen die anders alleen zouden zijn geweest. Ik kreeg er kippenvel van. Het was een prachtig, en tegelijkertijd confronterend moment. Het besef dat zóveel mensen plekken als deze nodig hebben om zich niet eenzaam te voelen, raakte me diep. En nog steeds.’

Inloophuizen met impact

‘De reden dat ik voorzitter ben geworden? Om impact te maken. Onlangs sprak ik met iemand van een GGZ-praktijk die verrast was over ons bestaan. Door de inloophuizen beter zichtbaar te maken en actief samen te werken met zulke instanties, kunnen we ervoor zorgen dat meer mensen weten dat ze hier terecht kunnen. Ik denk dat we elkaar kunnen versterken. Dat is mijn missie: meer zichtbaarheid en samenwerking om een groter verschil te maken.’

‘Vrijwilligerswerk verrijkt je leven: je maakt kennis met een heel andere wereld. Het verwondert. Ik hoop dat meer jonge mensen daarvoor open staan. Je leert namelijk veel over jezelf en over de beperktheid van je eigen bubbel. En hoe mooi is het dat mensen uit een andere hoek van de samenleving zich willen openstellen naar jou? Gewoon oogkleppen af en je zintuigen aan. Al is het maar voor een paar uur per week.’ ◀

Om zichtbaar te zijn als voorzitter, gaat Hester regelmatig langs bij de Arnhemse inloophuizen.

GEWOON GELD GEVEN

Elke maand 150 euro extra

In mei kregen 144 gezinnen met een bijstandsuitkering in Zaanstad een eerste gift van 150 euro. Het markeerde de start van ons meerjarig programma 'Gewoon geld geven'. De komende 2 jaar ontvangen zij elke maand dit extra geldbedrag. De Hogeschool van Amsterdam onderzoekt wat dat met de gezinsleden doet. Met de ouders én de kinderen. Wat zijn de effecten van iets meer financiële ademruimte? En het feit dat zij vrij zijn in hoe ze het geld besteden?

Met Gewoon geld geven pakken we de oorzaken van armoede aan. We hopen dat de aanpak leidt tot meer bestaanszekerheid en een menswaardiger bestaan. Later dit jaar volgen ook Amsterdam en Tilburg. De aankondiging leverde veel publiciteit op en deed stof opwaaien. Dat hoort bij het aanjagen van verandering. Als maatschappelijk fonds heeft Kansfonds de juiste contacten, middelen en onafhankelijkheid om het voortouw te nemen. Dat doen we samen met lefgemeenten, medefinanciers en andere partners. Met elkaar zetten we een beweging in gang die kan leiden tot een effectiever armoedebeleid in heel Nederland.

Jaarverslag

Dit bereikten we in 2023

Toen we een paar jaar geleden vertelden wat onze missie was, gingen de wenkbrauwen vaak omhoog. Iedereen een thuis? Dát kan niet. Maar waarom eigenlijk niet? Inmiddels is het 2024 en één ding is zeker. Er is veel meer mogelijk dan gedacht wordt. We ontdekken steeds meer voorbeelden in de praktijk die laten zien hoe het wél kan. En laten ook onze eigen breekijzers zien, waaruit structurele oplossingen voortkomen.

Wil je weten wat we hebben bereikt met onze bondgenoten? Kijk op kansfonds.nl/jaarverslag2023.

LEEGSTAND

'En de award voor het pand dat al veel te lang leegstaat gaat naar...'

In Den Haag staan maar liefst 20.000 panden langdurig leeg, terwijl het aantal dakloze mensen in de stad toeneemt. Dat valt niet met elkaar te rijmen. Het Straat Consulaat heeft daarom een award in het leven geroepen voor het meest opvallende leegstaande pand.

Mensen konden hun stem uitbrengen op een van vijf genomineerde gebouwen. Denk aan de voormalige KPN-telefooncentrale, een markant blok van maar liefst 12.826 vierkante meter dat al sinds 2009 leegstaat. Nog een kanshebber: het voormalige Grote Belastingkantoor aan het Stationsplein, goed voor 12.513 ongebruikte vierkante meters. Hier hadden al die tijd honderden dakloze mensen een eigen woning kunnen hebben.

De winnaar van de 'Geef Den Haag een Thuis Award' wordt uiterlijk 28 juni bekendgemaakt via straatconsulaat.nl

Wat vind jij van de Mede?

← Doe mee met ons lezersonderzoek!

Eind vorig jaar viel ons magazine nog in de prijzen. De jury was zeer te spreken over de manier waarop we mensen in kwetsbare situaties tot leven brengen. Maar wat vind jij er eigenlijk van? Zet het je aan het denken? Inspireert het je tot actie? Geef je het magazine weleens door? Daar zouden we wel meer over willen weten, puur om het nóg beter te kunnen maken.

Wil jij je mening delen? Ga naar kansfonds.nl/lezersonderzoek of vul de vragenlijst in via de QR-code hiernaast. Invullen kost maar enkele minuten van je tijd en kan tot 12 juli.

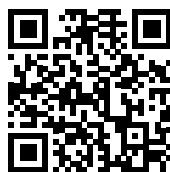

Saviera's kindertijd in Amsterdam Zuidoost verloopt allesbehalve zorgeloos. Op haar achtste overlijdt haar vader, op haar veertiende wordt ze verkracht door een jongen uit de stad en op haar twintigste verliest ze haar eerste kindje. Gewoon doorzetten, denkt ze. Een andere optie is er niet. Ze heeft drie zusjes die tegen haar opkijken. 'Die moet ik het goede voorbeeld geven.' Via via hoort ze van een opleiding tot informeel jongerenwerker: Credible Messenger (zie p. 12). Het traject is voor jongeren die de taal van de straat spreken en diepgeworteld zitten in de wijken waar veel criminaliteit voorkomt. Ze meldt zich aan en wordt geselecteerd.

'Tijdens een ademhalingsoefening op een van m'n eerste dagen bij de opleiding knapte er iets in me. Ik zag het allemaal niet meer zitten en voelde me zo leeg en moe.' In de maanden daarna leerde ze in de workshops woorden vinden voor haar emoties en ontdekte ze hoe diep haar trauma's geworteld zaten in haar denken en doen. 'Ze hebben me gevormd tot wie ik nu ben. Dankzij de opleiding ben ik me daar nu bewust van en heb ik gebeurtenissen kunnen verwerken. Nu begeleid ik zelf meiden in kwetsbare situaties. En op middelbare scholen geef ik workshops over seksualiteit, verkrachting en traumaverwerking.'

'Laatst belde een school me op: een meisje was aangerand, maar wilde er met niemand over praten. Ik ben naar haar toegegaan en heb haar verteld over mijn verkrachting en de impact die het op me had. Na afloop hilde ze. Niet zozeer om mijn verhaal, maar omdat ze iemand had gevonden die haar begreep. Veel meiden denken dat ze er alleen voorstaan, ik destijds ook. Ik zei: "Geef me je hand, ik begeleid je en laat je zien dat het goedkomt. Ik heb mijn verleden omgezet in kracht. Er komen vast nog meer lastige situaties op mijn pad, maar ik ben nu sterk genoeg om die te doorstaan." Toen ik met haar meeliep naar huis, vertelde ze me alles.' <

Ik heb mijn verleden omgezet in kracht'

Help mensen zoals Saviera

Scan de QR-code met je telefoon of ga naar kansfonds.nl/doneren

